

Temat: Rozpoznawanie materiałów drzewnych: gatunki iglaste, liściaste i tropikalne.

I. Drewno drzew iglastych.

a) sosna

Cechy rozpoznawcze: drzewo twarde – żywiczne, biel jasnożółta, twarde brunatno czerwone, słoje roczne wyraźne; strefa drewna późnego szeroka i wyraźnie zaznaczona; charakterystyczną wadą drewna jest sinizna bielu.

Zastosowanie ogólne: kopalniaki, słupy teletechniczne, budownictwo lądowe i wodne, materiały tarte, podkłady kolejowe, sprzęt gospodarczy.

Zastosowanie specjalne: obłogi, sklejka, płyty stolarskie, półfabrykaty meblowe i elementy konstrukcyjne stolarki budowlanej.

b) modrzew

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde; biel żółtawo biała – wąska, twarde czerwone z odcieniem brązu; słoje roczne wyraźne, szeroka strefa drewna późnego podobnie, jak u sosny; przewody żywiczne są drobne i występują nielicznie.

Zastosowanie: małe, z uwagi na niewielkie zasoby tego gatunku drewna w kraju. Pozyskiwanie surowca ogranicza się tylko do produkcji oklein skrawanych i pojedynczych sztuk lub zestawów mebli na specjalne zamówienie.

c) świerk

Cechy rozpoznawcze: drewno białe z odcieniem jasno – żółtym, twarde nie zabarwione; słoje roczne wyraźne; drewno przeważnie szeroko słoiste i słabo żywiczne, gatunki północne i wysokogórskie wąskosłoiste.

Zastosowanie: meble kuchenne, elementy graniakowe, półki, podzespoły ramowe i oskrzyniowe, środki płyt stolarskich i sklejka.

d) jodła

Cechy rozpoznawcze: drewno o twardej nie zabarwionej; barwa biała z szarym odcieniem; drewno podobne do świerka, lecz matowe, brak przewodów żywicznych; słoje roczne wyraźne.

Zastosowanie: podobne jak drewno świerku.

II. Drewno drzew liściastych pierścieniowonaczyniowych

a) dąb

Cechy rozpoznawcze: słoje roczne i promienie rdzeniowe wyraźne, biel wąska żółtawobiała, twarde brunatna.

Zastosowanie: elementy graniakowe mebli, rzeźby w meblach stylowych, doklejki do elementów płytowych, okleiny.

b) jesion

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, nie zabarwiona jasnożółta lub brązowa twarde, biel wąski; słoje roczne wyraźne, duże naczynia widoczne w strefie drewna wczesnego.

Zastosowanie: elementy graniakowe mebli szkieletowych, doklejki do elementów płytowych i okleiny; sprzęt sportowy.

c) wiąz

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde o wąskim jasnożółtym bielu; twarde od barwy szarobrunatnej (np. wiąz górski – brzoza) do ciemnobrunatnej (np. wiąz polny); słoje roczne wyraźne; na przekroju stycznym lekko faliste; promienie rdzeniowe widoczne.

Zastosowanie: okleiny, graniakowe elementy mebli (krzesła, fotele), elementy toczone i gięte, ozdoby rzeźbione intarsja.

d) grzechoczek (robinia akacjowa)

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde o zabarwieniu zielonkawobrazowym, biel jasnożółty, wąski, nietrwały, słoje roczne wyraźne, promienie rdzeniowe słabo widoczne.

Zastosowanie: okleiny, boazerie, galanteria drewna, sprzęt sportowy.

III. Drewno drzew liściastych rozpierchłonacyniowych

a) buk

Cechy rozpoznawcze: drewno beztwarde białe z odcieniem lekko różowym; cechą charakterystyczną jest często występująca fałszywa twarde o szarobrunatnym zabarwieniu; słoje roczne i promienie rdzeniowe wyraźne.

Zastosowanie: meble gięte, graniakowe elementy mebli, obłogi i okleiny skrawane; klejka.

b) grab

Cechy rozpoznawcze: drewno beztwarde z odcieniem szarobiałym; słoje roczne niewyraźne; promienie rdzeniowe na przekroju promieniowym widoczne; niekiedy występuje fałszywa twarde szarobrunatna.

Zastosowanie: niewielkie, głównie jako drewno narzędziowe, częściowo w galanterii drewnianej.

c) olcha

Cechy rozpoznawcze: drewno beztwardzielowe o zabarwieniu białym, czerwieniejące po ścięciu; słoje roczne niewyraźne; niekiedy występuje fałszywa twardziel z odcieniem szarobrunatnym; charakterystyczna cecha – liczne plamki rdzeniowe w kolorze brunatnym.

Zastosowanie: obłogi (podkleiny), sklejka, ponadto jako drewno modelarskie, przybory kreślarskie, okładki ołówkowe, rysownice.

d) brzoza

Cechy rozpoznawcze: drewno beztwardzielowe białe ze złocistym odcieniem; słoje roczne niewyraźne; charakterystyczne cechy – liczne plamki rdzeniowe.

Zastosowanie: wyrzynane lub gięte elementy mebli szkieletowych (krzesła, fotele), doklejki do płytowych elementów mebli, elementy toczone, obłogi i okleiny skrawane; sklejka.

e) topola

Cechy rozpoznawcze: drewno twardzielowe z odcieniem żółtym i ciemnobrunatnym (zależne od wieku), biel białą; słoje roczne szerokie – wyraźne, promienie rdzeniowe liczne, lecz mało widoczne.

Zastosowanie: obłogi i okleiny, meble kuchenne, rzeźba, galanteria drzewna, ponadto – w produkcji zapalek i przemyśle celulozowo – papierniczym jako papierówka.

f) jawor i klon

Cechy rozpoznawcze: drewno obu gatunków beztwardzielowe, żółtawobiałe z odcieniem różowym słoje roczne wyraźne, zaś promienie rdzeniowe widoczne tylko na przekroju promieniowym.

Zastosowanie: obłogi, okleiny, graniakowe elementy mebli (krzesła, fotele), elementy toczone, ozdoby rzeźbione, intarsja, doklejki do elementów płytowych.

g) lipa

Cechy rozpoznawcze: drewno białozółte; słoje niewyraźne, promienie rdzeniowe liczne i widoczne, zwłaszcza na przekroju stycznym.

Zastosowanie: podobnie jak drewna topoli.

h) grusza

Cechy rozpoznawcze: drewno jasnoczerwone, twardziel nie zabarwiona; słoje roczne wyraźne; występują nieliczne plamki rdzeniowe.

Zastosowanie: okleiny, elementy graniakowe, galanteria drzewna, i meble artystyczne.

IV. Drewno tropikalne

a) orzech

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, biel szeroka; białoszary lub jasnobrunatny, twarde zależnie od gatunku i strefy klimatycznej, ciemnobrunatna, często z odcieniem fioletowym i z ciemnymi prążkami; słoje roczne – wyraźne, szerokie i nieco faliste, naczynia duże również widoczne.

b) mahoń

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, biel wąska, żółtawobiała z odcieniem różowym, twarde brunatnoczerwona, zróżnicowana w kolorze zależnie od wieku i strefy klimatycznej.

c) gabun (okoume)

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, biel wąska o jasnym zabarwieniu, twarde zwykle szaroróżowa lub czerwobrunatna (zależnie od wieku i strefy klimatycznej).

d) palisander

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, biel jasno zabarwiona, twarde (zależnie od wieku i strefy klimatycznej) brunatna lub fioletowa z ciemnymi lub czarnymi pasmami o różnej intensywności zabarwienia.

e) heban

Cechy rozpoznawcze: drewno twarde, biel wąska białożółta, twarde (zależnie od wieku i strefy klimatycznej) ciemnobrunatna lub intensywnie czarna; słoje roczne niewyraźne, promienie rdzeniowe niewidoczne.